

מניעת הידרדרות באשפוז בקרב קשישים – בני ציון

תקציר התוכנית:

סטודנטים לאחיות לאחר הכשרה קצרה, משתלבים במערך קיים של מסייעים בהליכה ("מוליכים") הפועל במרכז הרפואי בני ציון. הפעילות כוללת הולכת מאושפדים קשישים שאותרו ע"י היחידה הגריאטרית וביצוע רה-אוריינטציה (שיחה שמחברת את הקשיש לזמן, למקום ולאירועים המתרחשים בתקופת אשפוזו) בזמן ההליכה.

פרויקט ההולכה מהווה נדבך בהתערבות רב מקצועית למניעה וטיפול בדליריום באוכלוסיית המאושפדים הקשישים במסגרת תרבות ארגונית של Age friendly ובהנחלת גישה של Whole Person Care.

הולכת המטופלים מבוצעת לרב בשעות אחה"צ וערב, 7 ימים בשבוע (בשישי ושבת גם בבוקר וגם אחה"צ).

מחוויות הסטודנטים:

"הייתה לי חוויה מלמדת, מאתגרת ומעשירה, למדתי איך לתקשר עם מטופלים יותר מתקשרים ופחות מתקשרים. פעלתי במגוון מחלקות ונחשפתי למגוון גדול של מטופלים כי כל מטופל שונה מהאחר"
"הפעילות נתנה לי ביטחון עצמי – השווייתי בין היום הראשון בפעילות ובין היום הראשון בהתנסות הקלינית הראשונה והרגשתי שכאן כבר הייתי"
"למדתי המון! למדתי איך לאסוף מידע על המטופל, איך לדבר איתו. בהתחלה היה לי קשה להתמודד אבל בהמשך הסתגלתי ונהייתי".

מטרות התוכנית:

- מניעת התדרדרות תפקודית של המטופל הקשיש בזמן אשפוז
- קיצור משך האשפוז ומניעת סיבוכים
- העלאת הסבירות לשחרור המטופל לביתו ולא למסגרת מוסדית סיעודית

קהל היעד:

עיקרי: מטופלים מעל גיל 65 המאושפדים במרכז הרפואי בני ציון

משני: משפחות המטופלים

מספר מלגאים מעורבים:

בסבב הנוכחי פעילים 25 מלגאים, מה שיאפשר לאורך תקופת המלגה של אותם סטודנטים, להעניק כ-1500 שעות פעילות למטופלים קשישים מאושפדים. לצורך הערכה, במשך 4 שעות התנדבות סטודנט מספיק להוליך ולשוחח עם כ-12-14 מטופלים.

המלגאים מצטרפים למערך קיים של מוליכים אשר מתחזק את הפעילות במהלך כל השנה ומכאן כי כל מלגאי מאפשר למערך להגיע ליותר מטופלים.

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:

- המלגאים נדרשים לכגרות אישית ולאחריות אישית גבוהה. המלגאים שלנו הם נשים וגברים שבחרו לעסוק באחיות ואהבת האדם הינה בבסיס הווייתם. בתחילת פעילותם הם מלווים ע"י אחיות מהיחידה הגריאטרית שמלמדות אותם כיצד לבנות תקשורת בסיסית עם המטופלים וכיצד לשמור על בטיחותם הפיזית.
- מכיוון שהסטודנטים באים במגע קרוב עם מטופלים מאושפזים הם נדרשים להציג אישורי חיסונים ע"פ המלצת היחידה למניעת זיהומים של ביה"ח (סטודנטים במקצועות הבריאות נדרשים לזאת ממילא בשלב מאוחר יותר).

שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- צוות המרכז הרפואי – מחלקת משאבי אנוש, צוות היחידה הגריאטרית, יחידת הפיזיותרפיה, הנהלת הסיעוד, היחידה למניעת זיהומים ומזכירות ביה"ח

צעדים/שלבים עיקריים ליישום התוכנית:

- תכנון שילוב המלגאים מול הנהלת הסיעוד במערך פעילות קיים
- מפגש הצגת פרויקט
- בניית תכנית הדרכה
- ליקוט מסמכים נדרש
- קיום הדרכות
- מעקב התחסנות
- ליווי המלגאים בזמן הפעילות
- מעקב שוטף אחר ביצועים ומעקב נוכחות
- מילוי דוחות
- קיום מפגש סיכום והענקת תעודות

תהליכי ניהול והפעלת המלגאים:

- מיון – תהליך המיון כולל מפגש חשיפה ובדיקת עמידה בדרישות סף של מנהל האחיות ומפעל הפיס. מעבר לכך אנו אומדים את תכונות המועמד והאם ביכולתו לשלב בין חובותיו הלימודיים לדרישות הפעילות כך שיעמוד בכלם וכן במחויבותו להגיע לכל ההכשרות הנדרשות.
- ההכשרה – במסגרת ההכשרה לומדים הסטודנטים כיצד להוריד מטופלים מהמיטה וכיצד להוליכם בבטחה, לומדים על מניעת זיהומים והתמגנות נכונה, מבצעים העמקה בנושא המטופל הקשיש והצורך בשמירת סודיות ואבטחת מידע.
- ליווי וניהול שוטף – המלגאים מלווים ע"י רכזת מטעם בית הספר ובזמן הפעילות בביה"ח הם מלווים ע"י אחיות מהיחידה הגריאטרית ואחיות כלליות. הסטודנטים

מתקבלים כמתנדבים בביה"ח ומקבלים כרטיס אישי המשמש לזיהוי וכן לדיווחי נוכחות. דיווחי הנוכחות נקלטים במערכת ומאושרים ע"י רכזת הפרוייקט בביה"ס. הסטודנטים מקבלים הערכה ומשוב לאחר כל מפגש טיפולי שלהם – הם מדווחים על פעילותם ומקבלים משוב אישי.

מפתחות להצלחה ביישום התוכנית:

- חיבור אמיתי למשמעות הפרוייקט עבור מקבלי השירות ועבור המלגאים
- שיתוף פעולה מלא עם כלל הגורמים המעורבים
- יצירת תחושת רווח מצד הסטודנטים מעבר לפן הכספי
- מענה לכל דרישות התכנית מבחינת יכולת ליווי, מעקב ודיווח אודות הפעילות

חסמים/אתגרים ביישום המודל:

- האתגר המשמעותי הוא בהכנת הסטודנטים לקראת הפעילות כך שיוכלו לפעול בעצמם ללא גרימת נזק למטופלים.
- אתגר נוסף הינו במעקב כמותי ואיכותי אחר פעילותם, כיום קיים דיווח ובקרה מספקת.
- חסמים של המלגאים היו ברמת המחויבות לפעילות קבועה אל מול הדרישות הלימודיות, מטלות ומבחנים. בנוסף בתחילת הדרך קיים חשש מובן אשר מתפוגג עם הזמן.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:

נורית בז'ינינסקי, סגנית מנהלת ביה"ס האקדמי לסייעוד, המרכז הרפואי בני ציון
nurit.bjejinsky@b-zion.org.il | 04-8359883